

Príloha k č. j. : SB-001/01-1971

PRÍSNE TAJNÉ

S P R Á V A

o štátobezpečnostnej situácii v Západoslovenskom kraji a v hlavnom meste Slovenska Bratislave za obdobie od 1.8.1971 do 15.8.1971.

Poznanky získané k diplomatom a vízovým cudzincom :

Dňa 1.8.1971 sa ubytoval v hoteli DEVÍN v Bratislave švajčiarsky štátny príslušník Charles WEIBER. V odpoľudňajších hodinách dňa 2.8.1971 viedol rozhovor s pracovníkom recepcie o politickej situácii. Veľmi ironicky sa vyjadroval o postoji a politike Číny k ZSSR, ako aj k ostatným štátom socialistického tábora. Vychvaľoval politiku USA, ktorou si vraj Čína čím ďalej tým viac získavajú na svoju stranu, takže za krátku dobu bude táto robiť americkú politiku. Ďalej sa vyjadroval v tom smere, že všade vraj kde je socialistické zariadenie sú hospodárske a výrobné starosti a ťažkosti.

Poznanky získané k emigrantským centrá a skupinám v zahraničí :

Bolo zistené, že začiatkom augusta 1971 bol v Ostrihome jezuita Michal LACKO, nar. [REDAKOVANÉ], bytom Rím. Podľa jeho vyjadrenia cieľom jeho návštevy v MĽR, Rumunsku a Poľsku, kde už boli predtým, je zistiť podmienky na vytvorenie slovenskej cirkevnej provincie. O vytvorenie tejto sa slovenská emigrácia usiluje už dlhšiu dobu, ovšem Maďari a Poliaci, ktorí pôsobia v Ríme sú vraj proti tomu a utvorenie slovenskej provincie bojkotujú. V Ostrihome navštívil LACKO spolu s emigrantom rím. kat. farárom Jozefom ZLATŇANSKÝM, nar. [REDAKOVANÉ], zamestnaný na Štátnom sekretariáte vo Vatikáne, ktorý LACKU doprevádza, navštívili miestnu klenotnicu, kde si robili poznámky o zlatých pokladoch, ktoré pochádzajú zo Slovenska. LACKO chce bez vedomia ako štátnych tak aj cir-

kevných maďarských úradov urobiť zoznam cirkevných cenností, ktoré sa nachádzajú na území MĽR a pochádzajú zo Slovenska v hodnote niekoľko miliónov korún. Tento zoznam po utvorení slovenskej provincie predloží pápežovi s tým, aby boli cennosti vrátené na Slovensko. Oficiálne svoju návštevu v MĽR pred úradmi zdôvodňuje tým, že je to priateľská návšteva pracovníkov Slovenského ústavu CM v Ríme. Podľa vyjadrenia sa LACKU, biskup Pavol HNILICA zostane, pokiaľ sa neutvorí samostatná slovenská cirkevná provincia, naďalej v Ríme, nakoľko vytvorenie tejto je hlavnou náplňou jeho práce.

V súvislosti so Svetovým kongresom Slovákov v zahraničí, ktorý sa konal v Toronte LACKO uviedol, že ešte pred začatím kongresu poslal spolu s biskupom HNILICOM biskupovi GRUTKOVI do USA dopis, v ktorom mu navrhovali, aby do výboru kongresu nevolili rím. kat. kňazov, nakoľko potom sa bude na nich poukazovať, že zakladajú organizáciu politického katolicizmu. Navrhovali, aby pozvali na kongres všetky skupiny Slovákov v zahraničí a nielen katolíkov. LACKO sa kongresu nezúčastnil, i keď tam mal mať vraj prednášku na protest proti tomu, že Jozef KIRSCHBAUM pozval na kongres HASBURGA, ktorý sa tohto zúčastnil a mal na ňom i prejav. Zo Slovenska sa kongresu zúčastnil Teodor HURZO, ktorého tam podozrievali, že ho na kongres vyslala bezpečnosť. Tajomníkom kongresu sa stal emigrant v r. 1968 ev. farár Dušan TÓTH, nar. [redacted] bytom Chicago - USA a jedným z predsedov i sionista - emigrant Eugen LÖEL.

Profesor Pavol Gejza DOBIŠ, nar. [redacted], bytom Rakúsko sa pri styku s dôveryhodnou osobou zdôveril, že v súčasnej dobe je v emigrácii funkcionárom SNR, kde má na starosti sociálne záležitosti utečencov z ČSSR. Z titulu tejto funkcie chodí i na zasadania do Mníchova a Ríma. Spomínanej osobe dal knihu "Slovensko vo svetle historických udalostí 1900-1970", ktorú on napísal. V tejto knihe je menný zoznam, životopisy a činnosť funkcionárov slovenského štátu, ako aj zoznam emigrantov z ČSSR. Ďalej v knihe opisuje Slovensko v ľudovodemokratickom

zriadení, ako i SSR, pričom ohovára našich politických a vládnych funkcionárov. Okrem toho ospevuje v nej naše zriadenie a príchod vojak Varšavskej zmluvy v roku 1968 do ČSSR považuje za okupáciu. Kniha je viazaná a obsahuje 394 strán.

Podľa získaných poznatkov, v mesiaci auguste 1971 bude v Juhoslávii pri Záhrebe prebiehať veľká mariánska púť, kde súčasne sa uskutoční aj Mariánsky kongres. Na tomto sa majú zúčastniť prakticky všetci kňazi - emigranti zo Slovenska na čele s biskupom HNILICOM a s GRUTKOM. Tu sa majú stretnúť s viacerými osobami zo Slovenska, ktoré tam vycestujú ako turisti.

Poznatky získané k politickej a ideologickej oblasti :

Bolo zistené, že komentátorská skupina Čsl. rozhlasu v Bratislave začala v posledných dňoch uverejňovať relácie, ktoré sa zaoberajú predvolebnou situáciou v Bratislave. Tieto relácie začali uverejňovať s predstihom a mimi svojho pracovného úväzku. Zo strany vedenia rozhlasu sa im však nedostalo dostatočnej podpory a pochopenia, čo sa odráža predovšetkým v tom, že svoje relácie musia doslova prebojovávať. V tejto súvislosti prišli do osobného sporu so šéfredaktorom politického spravodajstva MOLNÁROM, ktorý sa škodoradostne vyjadril, že relácie síce spracovávajú, ale chýbajú im peniaze, ktoré ešte za svoju činnosť nedostali. Nepochopenie zo strany vedenia rozhlasu vyvoláva u redaktorov, ktorí sa na uvedených reláciách podieľajú roztrpčenie a vidia v tom brzdenie ich dobrých snáh.

V súvislosti a pripravovanými voľbami do národných výborov a zastupiteľských zborov sa Ľudovít MACHOVIČ, zásobovač OSP v Galante vyjadril, že voľby v ČSSR nie sú také demokratické ako v Maďarsku, kde je vraj navrhovaných viacej kandidátov a volič si môže svojho kandidáta vybrať. U nás vraj naopak, kandidáti

za poslancov sa navrhujú bez ohľadu na to, či sa títo ľudom páčia, alebo nie, resp. či títo vyhovujú alebo nie.

V súčasnej dobe je v SAV prediskutovávaná situácia o medzinárodných vzťahoch, hlavne medzi ZSSR, Čínou, Rumunskom a USA. Poukazuje sa hlavne na diplomatickú politiku vedenia rumunskej komunistickéj strany s akcentom na jej prvého tajomníka. Tento vraj múdro využíva rozpory medzi Čínou a ZSSR vo vlastný prospech. Táto politika mu, podľa týchto názorov, dáva spoľahlivé možnosti postupne sa uvoľňovať od Moskvy, keďže Čína mu kryje chrbát. Takto sa Rumunsko zabezpečilo, aby sa neopakovala obdoba ČSSR, to jest vstup sovietskych vojak do Rumunska. Preto sa Rumunsko prikláňa k Čínskej verzii spojenia malých a stredných štátov proti dvom svetovým veľmociam a to USA a ZSSR. Ďalej sa poukazuje na "tvrdú a bezohľadnú" politiku ZSSR voči európskym socialistickým krajinám, ktoré sú vraj znovu mocensky pripútané k ZSSR. Tieto že majú pre ZSSR slúžiť iba ako nárazníky, prípadne odrazový mostík v prípade vojnového konfliktu. Keďže sú zaznamenávané verejné, ale i dôležitejšie tajné kontakty medzi Čínou a USA, sa predpokladá, že ZSSR bude musieť pod ich tlakom zmeniť vzťahy a dať väčšiu voľnosť európskym socialistickým krajinám, pretože vraj jedno ohnisko tejto reťaze a to Rumunsko je už uvoľnené a iba proklamatívne sa hlási k jednote so ZSSR.

Dr. Irena PIŠUTOVÁ, nar. [redacted], bytom [redacted], na svojom pracovisku, t.j. Historickom ústave SAV - hrad Bratislava veľmi posmešne reprodukovala údajné zážitky svojho švagra Jaroslava IVANTYŠÍNA, nar. [redacted] bytom [redacted] počas zájazdu v ZSSR. Menovaný bol na výmennom zájazde v ZSSR so skupinou 10 študentov ako vedúci skupiny. Po návrate do ČSSR, podľa vyjadrenia dr. PIŠUTOVEJ, jej švager rozprával, že bývali v katastrofálnych internátoch, kde bolo veľa ploštíc, pričom sa vyjadrila, že v danom prípade sa jedná o zvláštny ruský typ. Ďalej rozširuje správy od švagra, že steny boli poškvrnené krvou od zabitých ploštíc a že pracovná

morálka v ZSSR je strašná. Robotníci pri stropoch vraj spia a vôbec nepoznajú pracovnú morálku. Strava, že bola samá fašírka, raz okrúhla, raz podlhovastá, tenšia, hrubšia, preklad starého mletého mäsa. Ďalej, že všade vidieť veľa opitých ľudí, ktorí počas pracovnej doby hrajú domino a veľa pijú.

Osoby židovského pôvodu Alfred KÖVY, nar. [REDAKOVANÉ], zamestnaný u Komunálnych služieb mesta Čalovo, ako vedúci kamenosochárov, bytom [REDAKOVANÉ] a Ernest HOLCZER, nar. [REDAKOVANÉ], penzista bytom [REDAKOVANÉ] sa vyjadrujú, že nezáleží na tom, že Rusi podpisujú so ZAR zmluvy o poskytovaní všetkej pomoci, počnúc hospodárkou a končiac vojenskou, Izrael vraj aj tak nikdy neodíde z okupovaného územia. To čo v súčasnej dobe, podľa nich, prevádzajú v Rusku proti židom je len zastrašovanie, avšak židovský národ aj tak nikdy nezložia. Nedávno vraj v ZSSR držali 30 Židia hladovku a keď odmietli prijať potravu, tak že ich mŕtvi.

Vladimír MORAVČÍK, nar. [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], bývalý poslanec slovenského snemu sa pred dôveryhodnou osobou zmienil o tom, že býv. poslanec HSĽS Pavel ČERNOGURSKÝ, nar. [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] je toho času v Prahe, kde pracuje pre Historický ústav ČSAV. Česi ho tam vraj poslali za tým účelom, aby ako odborník, ktorý veľmi dobre pozná problém bývalého slovenského štátu, písal o jeho vzniku a vývoji, nakoľko je jedna z tých osobností, ktoré stáli pri jeho zrode.

Otto ČEUCH, nar. [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], bývalý tajomník dr. URSÍNIHO, ktorý v súčasnej dobe pracuje v Univerzitnej knižnici v Bratislave, v rozhovore s dôveryhodnou osobou uviedol, že univerzitná knižnica navštevuje bývalý minister vnútra za tzv. slovenského štátu Alexander MACH a že sa tu tiež schádzajú ďalšie významné osobnosti bývalej slovenskej vlády, ktoré sú toho času na slobode. Súčasnú politickú situáciu hodnotil ČEUCH ako prechodnú, čo vraj dokazuje i tá okolnosť, že v každom

roku príde k nejakej senzácii v podobe prípravy zvratu socialistického poriadku v rámci štátov NVHP. O gen. taj. ÚV KSČ sa vyjadril, že je obklopený osobami, ktoré ho izolujú a prísne cenzurujú jeho korešpondenciu. Jedná sa najmä o osoby českej národnosti, u ktorých je vraj považovaný iba za politickú bábku. Sám OBUCH, ako hovoril, sa pokúšal napísať gen. taj. KSČ ako dobrému priateľovi dôverný dopis, ale mal vraj obavu, aby sa tento nedostal do nepovolaných rúk a nebol potom za to trestne stíhaný.

Po uverejnení článku o plánovanej návšteve amerického prezidenta v ČLR v dennej tlači, medzi zamestnancami Mestského múzea v Bratislave sa rozvinula debata o tom, čo týmito zainteresované krajiny sledujú. Okrem iných názorov, ako napr. že sa bude jednať o zastavení vojny vo Vietname a pod., padol aj taký názor, že USA a Čína sa chcú spojiť proti ZSSR, aby takto mohli spoločne čeliť jeho "rozpínavosti". Na túto tému najaktívnejšie vystupoval bývalý pracovník stranického aparátu Ján UŠIAK, nar. [redacted], bytom [redacted],

ktorý medzi iným hovoril, že styky medzi USA a ČLR sa mali upevniť už dávno, nakoľko ZSSR si robí čo chce a keďže medzi veľmocami existujú rozpory, nemá sa koho báť, pretože neexistuje jednotná sila, ktorá by sa mu mohla postaviť na odpor.

Bolo zistené, že článok, ktorý bol uverejnený v PRAVDE v prvej polovici augusta 1971 o činnosti DKO v Stredoslovenskom kraji, urobil medzi rím. kat. duchovenstvom, hlavne medzi kňazmi, ktorí boli činní v DKO v Západoslovenskom kraji zhmýtný rozruch. Podľa názoru, ktorý prevláda, tento článok bol uverejnený vraj len preto, aby bola verejnosť oboznámená o tom, že sa s DKO niečo robí. Tento článok však, podľa názoru duchovenstva, nesplnil svoj účel, nakoľko že sa zaoberal iba činnosťou jedného kaplána, ktorý bol nastrojený ako figúrka riadená niekým z pozadia, zatiaľ čo o ľudoch, ktorých názory prenášal a snažil sa viesť do praxe, nebolo písané nič.

Dr. Anton DUBAY, bývalý člen rehole františkánov a profesor na Reholnom gymnáziu v Malackách, t. j. rím. kat. duchovný v Rohožniku okr. Senica sa v rozhovore s dôveryhodnou osobou vyjadroval nasledovne : "Vzťahy medzi Čechmi sú napäté, hlavne po hospodárskej stránke. České podniky nedodržia záručné záväzky a dodávky. Česi si berú nové a dobré stroje, ktoré k nám prídu zo zahraničia a len horšie pustia na Slovensko. Slovenské podniky potom ťažko plnia dodávky hlavne do ZS.R. Z českej strany je snaha robiť veľkú politiku, čo veľké národy nemajú radi, preto aj v hospodárakoplitickej oblasti nemáme vo svete úspech." Obdobné názory, ako dr. DUBAY uviedol majú aj viacerí duchovní.

Štefan NIPČA, rím. kat. farár zo Senice viedol rozhovor s dôveryhodnou osobou o cirkevnepolitickéj situácii v ČSSR, hlavne o založení novej organizácie rím. kat. duchovnými "PACEM IN TERRIS". On sám je presvedčený, že toto nové mierové hnutie katolíckeho duchovenstva nebude založené už jednak preto, že do čela tejto organizácie sú pretláčané osoby, ktoré boli v minulosti kompromitované, ako sú dr. ZÁRECKÝ, PLOJHAR a ŠKODA, proti ktorým je väčšina rím. kat. duchovenstva. Okrem toho prehlásil, že podľa informácie aj gen. tajomník ÚV KSČ mal prehlásiť, že žiadne kňazské hnutie nepotrebujeme. Preto aj väčšina kňazov nesúhlasí so založením tejto organizácie a preto aj účasť pri jej zakladaní v okresoch bola taká slabá. Z vyjadrovania NIPČU bolo zrejmé, že by podporoval nové mierové hnutie avšak za tých podmienok, že by bol poverený funkciou.

Podľa získaných poznatkov, prof. Ivan GRÓF z SVŠ Senec prevádza nepovolenú náboženskú činnosť medzi mládežou. Náboženský materiál, ktorý má za týmto účelom k dispozícii nedrží na svojom bytze obavy, že sa o jeho činnosti dozvie bezpečnosť, ale medzi žiakmi, cestou ktorých tento rozširuje. Konkrétne má materiál rozširovať vysokoškolák Ľuboslav PRIBELSKÝ, poslucháč medicíny a študent SVŠ KOLAROVIC z Bernolákova, alebo z Ivanka

pri Dunaji. Jedná sa o materiál s obsahom "Verit či neverit", ktorý v poslednej dobe bol videný aj u dr. OŽVALOVEJ.

V noci 9.8.1971 Ľudovít VARÁDI, nar. [redacted], okr. Senica zamestnaný ako strojný zámočník v Turč. strojárňach Malacky, bytom [redacted], poškodil a znehodnotil obraz s portrétom gen. tajomníka ÚV KSČ, ktorý sa nachádzal v hale prevádzky č. 2 uvedeného závodu. Uvedený čin previedol tým spôsobom, že portrét natrel indolónou a na túto prilepil disk na tesnenie, ktorý sa vyrába v miestnej lisovni. V priebehu šetrenia sa VARÁDI trestnému činu doznal.

Predseda MNV v obci Martin nad Žitavou Bartolomej HITKA a predseda DO KSS Tomáš FRANK, obdržali poštou anonymné dopisy, v ktorých sa im neznámy pisateľ vyhráža za ich aktívnu činnosť v obci. Vyhražné dopisy narušujú iniciatívu uvedených funkcionárov ako na úseku politickej, tak i štátnej správy v obci. Ako podozrivý z písania dopisov pripadá do úvahy František VIDO, nar. [redacted], bytom [redacted], učiteľ, ktorý bol v roku 1970 vylúčený z KSS. Jeho syn Vladimír v roku 1968 emigroval do kapitalistického zahraničia a toho času sa zdržuje vo Švajčiarsku.

Na ÚV KSS v Bratislave bol cestou poštového úradu v Bratislave doručený dopis a pohľadnica so závadným obsahom. Pisateľ v liste v súvislosti s blížiacimi sa voľbami uvádza, že socialistické zriadenie je stokrát horšie ako kapitalistické. Ďalej v liste píše : "Ste agresori najvyššieho stupňa, preč s hoľubicami" a podobne. Predbežným šetrením bolo zistené, že pisateľom je Etele ZOUHAROVÁ, nar. [redacted], vdova, dôchodkyňa, bytom [redacted].

V poslednom období bol zaznamenaný ďalší výskyt letákov pod heslom "Smrt KSČ". Tieto boli odosielané ako tlačivo z poštového úradu v Bratislave a po jednom kuse tieto obdržali : OV KSS Senica, Komárno a Galanta, redakcia PRAVDY Bratislava

a redaktor Čsl. rozhlasu dr. Dušan KRIŽKA, ktorému bol leták doručený na súkromnú adresu. Po rozšírovateľovi uvedených letákov sa prevádza pátranie.

V n. p. SLOVNAFT Bratislava bola na vývesnej tabuli dňa 5.8.1971 najdená fotografia z návštevy Ben Bolla v n. p. SLOVNAFT, na ktorej je nad ing. KUDLIČKOM, bývalým riaditeľom n. p. SLOVNAFT nakreslená šibenica a na zadnej strane fotografie je napísaný výhražný púpis "TAK BUDEŠ VISIEŤ AJ S KOVALČÍKOM /vedúci odboru zabezpečenia n. p. SLOVNAFT Bratislava/ - CELÁ BANDA TVOJA - ZLODEJI". Po páchatelovi sa vedie pátranie.

Poznanky získané k ekonomickej oblasti :

Z 5. na 6.8.1971 došlo v n. p. SLOVLIK Dun. Streda počas nočnej smeny k poškodeniu paraďajkovej linky, ktorá spracováva paraďajky na konzervy. Po zastavení linky a skúmaní poruchy, boli údržbárom v tejto najdené šróby, následkom ktorých došlo k poškodeniu linky. Bolo zistené, že uvedeného trestného činu sa dopustili mladistvé osoby a to : Ladislav NEILINGER, nar. [redacted], študent I. ročníka gymnázia v Dun. Stredě, pochádza z robotnickej rodiny z hľadiska politického nezávadnej, Jozef EUBENÍK, nar. [redacted], zamestnaný ako brigádnik, pochádza z robotnickej rodiny, z hľadiska politického nezávadnej, Tibor CSÉMY, nar. [redacted], študent II. ročníka gymnázia v Dun. Stredě, pochádza z robotnickej rodiny, otec člen KSS a Atilla PATOCH, nar. [redacted], študent III. ročníka gymnázia v Dun. Stredě, pochádza z robotnickej rodiny, z hľadiska politického nezávadnej. Všetci 4 pracujú v závode SLOVLIK ako brigádnici. Na uvedenom trestnom čine sa predom dohodli na základe toho, že ako brigádnici na paraďajkovej linke dostali malú výplatu. Počta vyjadrenia sa vedúcich pracovníkov závodu, n.p. SLOVLIK vznikla škoda vo výške asi 15 000.- Kčs na prevádzke.

Dňa 5.8.1971 v odopoludňajších hodinách vznikol požiar v kravíne JRD Bielovce, okr. Levice, v ktorom bol ustojnený hovädzí dobytok. Požiarom bola znehodnotená strecha nad prípravňou krmiva, čím JRD utrpelo škodu asi 15 - 20 tisíc Kčs. K väčším škodám nedošlo hlavne z toho dôvodu, že dobytok bol z kravína tam prítomnými členmi JRD vyvedený a požiar včasným zásahom lokalizovaný. K požiaru došlo následkom toho, že už dlhší čas nebola ošetrovaná rezačka krmiva, na ktorej os sa počas prípravy krmiva namotalo väčšie množstvo špagátu a inej nečistoty, ktorá sa následkom veľkého trenia zapálila. Otvorený oheň sa potom dostal výfukovým potrubím na povalu kravína, kde sa chytila horieť narezaná detelina a slama.

Dňa 10.8.1971 došlo na železničnej stanici Rusovce okr. Bratislava-vidiek k vykoľajeniu nasloženého nákladného vozňa ČSD. K vykoľajeniu došlo pri posune na výmene č. 2 v dôsledku toho, že službukonajúcim výhybkárom bola podhodená výmena. Následkom vykoľajenia uvedeného žel. vozňa bola od 19.50 hod. do 20.10 hod. uvedeného dňa prerušená železničná doprava na trati Rusovce - ¹/₂ Sadarako.

Poznanky získané k činnosti pravicových síl :

Podľa správy dôveryhodnej osoby, Mária SEDLÁKOVÁ, nar. [redacted], býv. šéfredaktorka časopisu PRAVDA t. č. riaditeľka Vydavateľstva časopisu PRÁCA v Bratislave sa nijako nemôže zmieniť s tým, že bola vylúčená z KSS za svoju činnosť v roku 1968. Na pracovisku ako aj v okruhu svojich známych sa vyjadruje, že bola poškodená, že mnohí stranícki pracovníci a funkcionári majú oveľa závažnejšiu činnosť z rokov 1968-69 a sú ešte dnes vo funkciách a že prečo práve ona musela byť obeťou zväle jednotlivcov. Menovaná ani v súčasnej dobe neprestáva písať rôzne odvolania nové hodnotenia, najmä politickej situácie z rokov

1968-1969. Všetko čo jej bolo kladené za vinu sa snaží zvaliť na niekoho iného, hlavne na terajšieho šéfredaktora časopisu PRAVDA Bohuslava TRÁVNIČKA. V súčasnej dobe požíva SEDLÁKOVÁ veľkú priazeň u osôb židovského pôvodu a na svojom terajšom pracovisku sa týmito doslova obklopuje.

Bolo zistené, že Róbert HARENČÁR, nar. [redacted], bytom [redacted] pracuje na oddelení kontingentov v n. p. SLOVNAFT Bratislava, kde bol prijatý na základe intervencie pracovníčky ÚV KSS PUTROVEJ. Menovaná údajne taktiež zariadila, aby bol do uvedeného podniku prijatý dr. Dušan RUFFELDT, vylúčený z KSS za pravicovo-oportunistickú činnosť. Podľa nepreverených poznatkov PUTROVÁ pomáha obsadiť dobré zamestnanie i niektorým ďalším osobám, ktoré boli vylúčené z KSS za pravicovo-oportunistickú činnosť. V poslednej dobe sa medzi HARENČÁROM a dr. RUFFELDTOM vytvorili veľmi dobré priateľské a dôverné vzťahy. Medzi sebou hovoria i o politických otázkach, najmä o tom, že za rok u nás príde k zmene politického kurzu, najmä v dôsledku toho, že sa medzi Čínou a USA vytvoria dobré vzťahy, na základe čoho bude ZSSR miteny zmierniť svoje stanovisko, čo sa potom vraj odrazí aj v ČSSR.

Dôveryhodná osoba sa v Rakúsku stretla s emigrantom Alfrédom LACKOM, ktorý bol v rokoch 1968-1969 hlavným organizátorom činnosti v nelegálnej vysielacej stanici "VTÁČNIK" v Partizánskom. V rozhovore LACKO uviedol, že ČSSR opustil na príkaz pracovníka Ča. ZÚ vo Viedni, meno ktorého nekonkretizoval. Ako ďalej uviedol, dokumentačný materiál o činnosti nelegálnej vysielacej stanice "VTÁČNIK" pred odchodom za hranice spálil spolu s ďalším operátorom ČONGRÁDYM. Keby to vraj nebol urobil, značne ťažkosť by boli mali ing. Michal VALLO, gen riaditeľ OGAKO Partizánske, ing. Ján KOŽÁRIK, podnikový riaditeľ závodov 29. augusta Partizánske a niektoré osoby z OV KSS Topoľčany.

JUDr. Ernest RÓZSA, nar. [REDAKOVANÉ], pracovník ONV Galanta, bytom Galanta, ktorý bol vylúčený z KSS pre pravičiarsku činnosť v rokoch 1968-69 sa vyjadril, že voľby sa blížia a starí funkcionári nemajú doteraz žiadny volebný program, ale tadia len zo súčasnej a dočasnej elávy ÚV KSČ. Dodal, že sa odvoláva proti jeho vylúčeniu z KSS, ale chce pritom namačič ďalších súčasných funkcionárov strany a ostatných orgánov, ktorí v priebehu pohovorov obstáli kladne. Ako RÓZSA ďalej uviedol, v ČEMADOKU na Slovensku je dvoje vedenie. Jedno vraj vystupuje oficiálne navonok a druhé je tajné, ktoré riadi činnosť základných organizácií ČEMADOKU. Sám RÓZSA, ako tvrdil, hoci bol z radov strany KSS vylúčený, má u tajného vedenia ČEMADOKU veľkú dôveru.

Podľa poznatkov, získaných k osobe Josefa RIMANA - RYPÁKA, nar. [REDAKOVANÉ], ktorý bol vylúčený z KSS pre pravičiarsku činnosť na SVŠ Pezinok, kde bol zástupcom riaditeľa, t. j. zamestnaný v bani Pribram, razil medzi pravičiarimi heslo "meniť zamestnanie, meniť si svoje maná, odťahovať sa na iné miesto a spoločne sa nestýkať, aby neboli v súčasnej dobe podozriví". Menovaný býva v Pezinku a vyvíja snahu, aby sa mohol dostať späť pracovať na SVŠ Pezinok ako učiteľ.

Prostredníctvom dôveryhodnej osoby bolo zistené, že do n. p. ELEKTROVOD Bratislava sú prijímané osoby z radov pravicových oportunistov a že tieto sú ustanovované do rôznych zodpovedných funkcií. Napr. dr. PAJTÁŠOVÁ, ktorá pred nastúpením do n. p. ELEKTROVOD Bratislava, pracovala na VŠE ako asistentka, odkiaľ musela odísť v dôsledku vylúčenia z KSS sa postupom času dostala pracovať na personálny úsek, odkiaľ bude mať možnosť ovplyvňovaním vedúcich pracovníkov pri prijímaní a umiestňovaní kádrov presadzovať svoje vlastné záujmy.

Podľa získaných poznatkov, výsledky stranických pohovorov v SAV Bratislava neboli doteraz realizované dôsledne, v dôsled-

ku čoho časť osôb vylúčených zo strany v SAV zotrúva. Táto skutočnosť je pretriasaná z rôznych aspektov a samozrejme, že je i zneužívaná. Niektoré osoby oprávnené postihnuté straníckymi pohovormi sa o členstve v strane vyjadrujú s dešpektom, resp. hanlivo a vulgárne hovoria o členstve v strane. Vyskytujú sa prípady, podľa ktorých niektoré osoby sa síce proti vylúčeniu, alebo zrušeniu členstva v strane odvolali, ale toto za krátko stiahli späť ako zbytočné. Takto konal okrem iných aj Jozef BABULÍK, nar.

██████████, zamestnaný v Ústave stavebníctva a architektúry SAV v Bratislave, ako hospodárskosprávy vedúci, bytom ██████████, ██████████, ktorému bolo členstvo v strane zrušené. Títo ľudia sa smejú, že im je vlastne ako nečlenom strany lepšie, nemusia platiť vysoké členské príspevky, chodiť na "navujúce a zbytočné" schôdze, nemusia sa politicky kompromitovať a vlastne tým, že boli zbavení členstva v strane, sa im vraj iba pomohlo. Hovoria, že svoje postavenia v SAV majú zabezpečené, a ak by im niečo hrozilo, že SKRÚCANÝ sa o nich postará. Ing. Rudolf SKRÚCANÝ, CSC, nar. ██████████, zamestnaný v ÚSTARCHU SAV ako vedúci vedecký pracovník a riaditeľ ústavu, člen strany a CZV SAV. Po zrušení straníckej organizácie v ústave bol vybraný do zdravého jadra strany. Býva v ██████████.

Poznatzky k pasovej a vízovej problematike, emigrantom, a nsvrátilcom :

Do 15.8.1971 emigrovalo zo Zs. kraja 11 488 osôb, z čoho z mesta Bratislavy 8 271 a z okresov 3 217 osôb. V hodnotenom období emigrovali 3 osoby, všetky z Bratislavy.

Do 15.8.1971 sa do Zs. kraja vrátilo 618 osôb, ktoré nemali legalizovaný pobyt v zahraničí. Z uvedeného počtu sa do Bratislavy vrátilo 339 osôb a do okresov v kraji 279 osôb. V hodnotenom období sa vrátilo 7 osôb, z čoho 5 do Bratislavy a 2 do okresov.

Záujem o návrat do ČSSR prejavuje i naďalej 65 osôb. Príporeva k emigrácii bola zistená u 4 osôb, všetkých z Bratislavy.

Vniknutie na územie republiky :

Za uvedené obdobie vnikli na územie republiky 4 štátny prísl. a to :

Pavel SOCHAŇ, nar. [REDAKOVANÉ], rusunský štát. príslušník, zamestnaný ako lesný robotník u Lesnej správy Hujedín,

Herbert WOSZEK, nar. [REDAKOVANÉ], poľský štát. príslušník, zamestnaný ako vodič v Opole, ktorý bol zadržaný pri pokuse o prekračenie štátnych hraníc do Rakúska,

Stanislaw WALCZAK, nar. [REDAKOVANÉ], poľský štát. príslušník, vojak poľskej armády, ktorý bol zadržaný v hraničnom pásme v priestore obce Dev. Nová Veš a

Zbigniew Ján KARSKÝ, nar. [REDAKOVANÉ], poľský štát. príslušník, zamestnaný ako elektrikár v stavebnom podniku mesta Gdansk, ktorý bol zadržaný v obci Rusovec.

Proti všetkým bolo znesené obvinenie a začaté trestné stíhanie pre tr. čin podľa paragrafu 110 Tr. zákona. Vyšetrovanie sa vedie vo väzbe.

Rozpracovávanie štátobezpečnostných prípadov :

V období od 1.8.1971 do 15.8.1971 bolo zavedených 5 nových prípadov, v ktorých je rozpracovávaných 11 osôb pre nasledovnú trestnú činnosť :

- hanobenie republiky a jej predstaviteľa 1 prípad
- hanobenie republiky a jej predstaviteľa
a hanobenie štátu svetovej soc. sústavy
a jeho predstaviteľa 1 prípad
- teror 1 prípad
- príprava k emigrácii 1 prípad
7 osôb
- nedovoľená náboženská činnosť 1 prípad

Realizované prípady :

V období od 1.8.1971 do 15.8.1971 bolo realizovaných celkom 23 osôb, z čoho pre :

- príprava k opusteniu republiky podľa §§
7/1 k 109/1 tr. zák. 8 osôb
- pokus opustenia republiky podľa §§
8/1 k 109/1 tr. zák. 1 osoba
- pokus opustenia republiky podľa §§
8/1 k 109/2 tr. zákona 1 osoba
- opustenie republiky podľa §
109/2 tr. zákona 9 osôb
- vniknutie na územie republiky
a pokus opustenia republiky podľa
§§ 110 a 8/1 k 109/1 tr. zákona 1 osoba
- vniknutie na územie republiky
podľa § 110 tr. zákona 3 osoby

Morálno-politický stav príslušníkov ŠtB :

V hodnotenom období nedošlo na úseku morálno-politického stavu príslušníkov ŠtB oproti predchádzajúcemu stavu k žiadnym pozoruhodnejším zmenám.

Vyhotovené v 5 výtláčkoch :

- Výtl. č. 1 pre KV KSS Bratislava
- Výtl. č. 2 pre MsV KSS Bratislava
- Výtl. č. 3 pre HS-ŠtB anal. odbor tu
- Výtl. č. 4 pre zást. náč. S.ŠtB Tu
- Výtl. č. 5 pre anal. skup. S-ŠtB Tu

Vyhotovil :
